

QVÆSTIO MEDICA

CARDINALITIIS AGITANDA DISPVTATIONIBVS

479

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS VI. MARTII, M. PETRO SEGVYN REGIO MEDICO AC
PROFESSORE DISCEPTATORE PRVDENTISSIMO.

An morbus ex vrina rubra diuturnus?

ARCHITECTONICE, coniecturalis licet, ars Medica hominem, triplici morborum generi obnoxium, pro obiecto; horum depulsionem pro officio; sanitatem pro fine habet. Hunc non assequitur, causa, morbi specie & parte affecta ignotis: quæ vt & progressum morbi, actione læsa, corporis qualitate & excretis medicus cognoscit. Ex his vrinam præcipuè considerat, totius quidem corporis, sed propriè hepatis ac venarum excrementum & signum: cuius materia serum coctioni & humorum quatuor alimentariorum per vniuersum corpus distributioni inseruiens; quo defunctum munere per renes in vesicam transcolarum vrina fit, excrementum corpori inutile, sed ad omnia medici munia diagnofin, prognofin & therapiam omnium vtilissimum: & tantò pulsu certius, quantò hic faciliùs leui de causa mutatur.

PLSVS quippe, vitalis solius facultatis index, partem quidem affectam, at parùm certò morborum causas & tempora declarat. Hic rebus naturalibus, non-naturalibus & contra naturam immutatur. Puerorum & mulierum celerior: Vere & Autumno maior: inflammationum si nõ magnus, vel celer, at certè creber est (omnium facilimus). Inæqualis non solum putredinem; paruus facultatem imbecillam; vermiculans imbecillio rem; formicans imbecillam; vndosus sudorem; nullus amorem significat. Huic ideo non multum fidendum quòd leui pathemate alteretur; non item vrina, cuius inspectio plùs medicis quàm pictoris prodest.

IN hac chymosis, quantitas, qualitas, & contenta considerantur. Chymosis, vt iumetorù, perturbata cephalalgiam; puerorum, mulierum, pituitosorum crassior cruditatem; senum tenuis, imbecillitatem caloris arguit. Hæc in cæteris nisi à manifesta causa sit; obstructio subest vel cruditas; si in febre ardente; longitudinem, delirium, etiam & mortem aquea denuntiat. Mediocris in omnibus optima. Paucior quàm vt potui respondeat, vrina ductus obstrui, vel materiæ metastasin, aut renum atoniam ardoremve febrilem ostendit. Vrina suppressio quàm rigor sequitur sudorem pollicetur, criticum quidem, si die critico, multus, cum euphoria eteat. Largior illius profusio non ex crisi, nec ex diureticis, febrem præcessisse, vel diabetem subesse testatur.

QVALITAS (sola sensibilis inter accidentia) in vrinis maximè expenditur, sed color præ cæteris. Huius causa alieni admixtio vel calor est. Extremi colores, non ex admixtione, cruditatem, vltionem, vel extinctionem denotant. Nigram raro tenuem, quæ peior liuida, non perpetuò lethalem, docuerunt Heropythus, & mulier Thasiana morosa alba tenuis, omnibus praua, debilem coctionem, vel bilis auersionem; crassa pituitæ permixtionem mucosæ si glauca, crassæ & viscidæ si læta, puris si foetida significat: citrina siue subrussa omnium & media & optima moderatum calorem & meatuum libertatem. Supra hanc rubra aurea, crocea sunt: sed rubra si tenuis (flammeam dicunt) ab hepate feruidissimo est: si crassa à sero sanguinis multo & crudo ex caloris & facultatis coctricis infirmitate, hinc difficilis coctio morbusque diuturnus.

QVI bene habent, vrina contenta (quorù generatio puri analoga) non semper habent; femina, pueri, pituitosi multa; iuuenes pauca; senes pauciora. In his omnibus fucci alibilis pars est, quæ sanguinis formã nõ induit. In febricitantibus vitiosi etiã humoris portio: quæ si nulla, & læguida vires, nulla salus. In sublimi regione nubes, rudimentum coctionis; in medio enzorema naturam vincetem; in imo hypostasis (sola numeros omnes bonitatis contentorum explens) alba, plana, æqualis vitricem exhibet. Aliena sæpe miscentur vrina, filameta, caruncula, arenula, sanguis, pus, pituita, semè; quæ qui non dignoscit medicus non fit. Pus etiam à thorace manat; sanguinis fæx bonis lienosorum rebus in vrina subfidet. Contentorum naturam etiam calor indicat pallidum aut flauum bilem, cruentum sanguinis residentis effluxum, rubrum eiusdem crudioris redundantiæ; quæ coctionem difficilem nec nisi longo temporis tractu absoluentem prænuntiat.

Ergo morbus ex vrina rubra diuturnus.

Asserebat IOANNES MERLET Constantiensis, Anno 1614.

